

TIESAS RĪKOJUMS (piektā palāta)

2008. gada 25. jūlijā*

Lieta C-152/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 24. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 15. aprīlī, tiesvedībā

Real Sociedad de Fútbol SAD,

Nihat Kahveci

pret

Consejo Superior de Deportes,

Real Federación Española de Fútbol.

* Tiesvedības valoda — spāņu.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents) un E. Levits,

ģenerālvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ierosinot par lūgumu lemt, izdodot motivētu rīkojumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 104. panta 3. punkta pirmo daļu,

uzklausījusi ģenerālvokātu,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz 37. pantu Papildprotokolā, kas parakstīts 1970. gada 23. novembrī Briselē, Kopienas vārdā noslēgts un apstiprināts

ar Padomes 1972. gada 19. decembra Regulu (EEK) Nr. 2760/72 (OV L 293, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Papildprotokols”) un kas pievienots Eiropas Ekonomikas kopienas un Turcijas asociācijas līgumam, ko 1963. gada 12. septembrī Ankarā parakstīja Turcijas Republika, no vienas puses, un EEK dalībvalstis un Kopiena, no otras puses, un kas Kopienas vārdā ir noslēgts un apstiprināts ar Padomes 1963. gada 23. decembra Lēmumu 64/732/EEK (OV 1964, 217, 3685. lpp.; turpmāk tekstā — “Asociācijas līgums”).

- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Real Sociedad de Fútbol SAD* un *Kahveci* [*Kahveci*], no vienas puses, un *Consejo Superior de Deportes* un *Real Federación Española de Fútbol* (Spānijas futbola federācija, turpmāk tekstā — “*RFEF*”), no otras puses, par sporta tiesisko regulējumu, ar ko ierobežots to spēlētāju no trešām valstīm skaits, kas drīkst piedalīties nacionālajās sacensībās.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Saskaņā ar Asociācijas līguma 2. panta 1. punktu tā mērķis ir veicināt līgumslēdzēju pušu ilgtermiņa un līdzsvarotu tirdzniecības un ekonomikas attiecību stiprināšanu. Šim nolūkam Asociācijas līgumā paredzēts sagatavošanās posms, lai Turcijas Republika ar Kopienas palīdzību varētu nostiprināt ekonomiku (3. pants), pārejas posms, kura laikā ir paredzēts pakāpeniski izveidot muitas savienību un tuvināt ekonomikas politiku (4. pants), un noslēguma posms, kas balstās uz muitas savienību un ietver līgumslēdzēju pušu ekonomikas politiku pastiprinātu koordinēšanu (5. pants).

4 Asociācijas līguma 6. panta redakcija ir šāda:

“Lai nodrošinātu asociācijas režīma piemērošanu un tā pakāpenisku attīstību, līgumslēdzējas puses tiekas Asociācijas padomē, kas rikojas ar līgumu piešķirto pilnvaru ietvaros.”

5 Asociācijas līguma 9. pantā paredzēts:

“Līgumslēdzējas puses atzīst, ka jomā, kas attiecas uz Līguma piemērošanu, neskarot īpašus noteikumus, kas var tikt pieņemti saskaņā ar 8. pantu, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ saskaņā ar Kopienas dibināšanas līguma 7. pantā izteikto principu.”

6 Papildprotokolā, kas atbilstoši tā 62. pantam ir Asociācijas līguma neatņemama sastāvdaļa, saskaņā ar tā 1. pantu ir paredzēti šī līguma 4. pantā minētā pārejas posma īstenošanas nosacījumi, kārtība un grafiks.

7 Saskaņā ar Papildprotokola 37. pantu:

“Attiecībā uz darba apstākļiem [nosacījumiem] un atalgojumu [darba samaksu] noteikumi, ko katra dalībvalsts piemēro darbiniekiem [darba ņēmējiem] ar Turcijas pilsonību, kuri nodarbināti Kopienā, pilsonības dēļ nediskriminē šādus darba ņēmējus attiecībā pret darba ņēmējiem, kas ir citas Kopienas dalībvalsts pilsoņi.”

8 Papildprotokola 39. panta 1. punkta redakcija ir šāda:

“Pirms pirmā gada beigām kopš šā protokola stāšanās spēkā Asociācijas padome pieņem sociālās nodrošināšanas pasākumus attiecībā uz darba ņēmējiem ar Turcijas pilsonību, kas pārvietojas Kopienā, un viņu ģimenēm, kas dzīvo Kopienā.”

9 Asociācijas padomes 1980. gada 19. septembra Lēmuma Nr. 1/80 par asociācijas attīstību 10. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Kopienas dalībvalstis darba ņēmējiem, kas ir Turcijas pilsoņi un kas ir likumīgi nodarbināti to darba tirgū, piemēro kārtību, kas attiecībā uz darba samaksu un citiem darba nosacījumiem izslēdz jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ, salīdzinot ar Kopienas darba ņēmējiem.”

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

10 Kahveci ir Turcijas pilsonis, kas uzturas Spānijā, kur viņš bija saņēmis uzturēšanās un darba atļauju. Tā kā viņš bija nodarbināts kā profesionāls futbola spēlētājs atbilstoši darba līgumam ar klubu *Real Sociedad de Fútbol SAD*, viņam bija federālā licence kā trešās valsts spēlētājam.

11 Kahveci ar minētā kluba starpniecību iesniedza lūgumu *RFEF*, lūdzot nomainīt viņam izsniegto federālo licenci pret tādu licenci, kāda ir Kopienų spēlētājiem. Šī lūguma pamatojumam viņš atsaucās uz Asociācijas lūgumu un Papildprotokolu.

12 Atbilstoši *RFEF* Vispārīgā regulējuma 129. pantam profesionālā futbola spēlētāja licence ir minētās federācijas izsniegts dokuments, kas ļauj nodarboties ar attiecīgo sporta veidu kā šīs federācijas biedram un piedalīties spēlēs un oficiālās sacensībās konkrētam klubam piederoša spēlētāja statusā.

13 Šī vispārīgā regulējuma 173. pantā noteikts:

“Ievērojot šajā regulējumā paredzētos izņēmumus, futbola spēlētājam jābūt Spānijas, citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts pilsonim, lai viņu varētu reģistrēt un piešķirt viņam profesionāla spēlētāja licenci.”

14 Minētā vispārīgā regulējuma 176. panta 1. punktā noteikts:

“Nacionālajā līmenī organizētām oficiālām un profesionālām sacensībām reģistrētie klubi ir tiesīgi pieteikt dalībai sacensībās tikai tādu skaitu ārvalstu spēlētāju no trešām valstīm, kāds noteikts starp *RFEF*, Nacionālo profesionālo futbola līgu un Spānijas Futbolistu asociāciju noslēgtajos līgumos, kuros turklāt noteikts šīs kategorijas spēlētāju skaits, kas vienlaicīgi var piedalīties spēlēs.

[..]”

- 15 Atbilstoši 1999. gada 28. maija līgumam starp *RFEF* un Nacionālo profesionālo futbola līgu spēlētāju no trešām valstīm, kas vienlaicīgi var piedalīties spēlē pirmajā līgā, skaits 2000./2001.–2004./2005. gada sezonai bija trīs spēlētāji, otrajā līgā — trīs spēlētāji 2000./2001. un 2001./2002. gada sezonai un divi spēlētāji nākamajām trim sezonām.
- 16 Ar 2002. gada 5. februāra lēmumu *RFEF* noraidīja šo Kahveci lūgumu. Viņš par šo lēmumu cēla sūdzību *Consejo Superior de Deportes*.
- 17 Tā kā minētā sūdzība ar 2002. gada 26. jūnija lēmumu tika noraidīta, Kahveci to pārsūdzēja iesniedzējtiesā.
- 18 Šajos apstākļos *Tribunal Superior de Justicia de Madrid* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [Papildprotokola] 37. pants nepieļauj sporta federācijai piemērot profesionālam sportistam, kam ir Turcijas pilsonība un kas ir likumīgi nodarbināts Spānijas futbola klubā, kā tas ir pamata prāvā, noteikumu, atbilstoši kuram nacionālās sacensībās klubi var izmantot tikai ierobežotu spēlētāju skaitu no trešām valstīm, kas nav Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 19 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 104. panta 3. punkta pirmo daļu gadījumā, ja atbilde uz prejudiciālu jautājumu skaidri izriet no judikatūras, Tiesa pēc tam, kad tā ir uzklaušījusi ģenerālvokātu, var izdot motivētu rīkojumu, kurā ir norāde uz iepriekšējo spriedumu vai attiecīgo judikatūru.
- 20 Uzdotot savu jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Papildprotokola 37. pantā un Lēmuma Nr. 1/80 10. panta 1. punktā noteiktais diskriminācijas aizliegums pret darba ņēmējiem no Turcijas, kas ir likumīgi nodarbināti dalībvalstu darba tirgū, attiecībā uz atalgojumu un citiem darba nosacījumiem ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neļauj piemērot profesionālam sportistam, kam ir Turcijas pilsonība un kurš ir likumīgi nodarbināts dalībvalstī dibinātā klubā, šis dalībvalsts sporta federācijas pieņemtu noteikumu, atbilstoši kuram klubi nacionālā līmenī organizētās sacensībās var izmantot tikai ierobežotu spēlētāju skaitu no trešām valstīm, kas nav Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puses.
- 21 Uzdotais jautājums ir analogs jautājumam, kāds Tiesai tika uzdots 2003. gada 8. maija spriedumā lietā C-438/00 *Deutscher Handballbund* (*Recueil*, I-4135. lpp.) un 2005. gada 12. aprīļa spriedumā lietā C-265/03 *Simutenkov* (Krājums, I-2579. lpp.).
- 22 Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Deutscher Handballbund* Tiesa atzina, ka Eiropas līguma par asociācijas izveidošanu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Slovākijas Republiku, no otras puses, kas tika parakstīts 1993. gada 4. oktobrī Luksemburgā un Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes un Komisijas 1994. gada 19. decembra Lēmumu 94/909/EK, EOTK, *Euratom* (OV L 359, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Kopienų un Slovākijas asociācijas līgums”) 38. panta 1. punkta

pirmais ievilkums jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj piemērot profesionālam sportistam, kam ir Slovērijas pilsonība un kurš ir likumīgi nodarbināts dalībvalstī dibinātā klubā, šis valsts sporta federācijas pieņemtu noteikumu, atbilstoši kuram līgas vai kausa izcīņas spēlēs klubi var izmantot tikai noteiktu skaitu spēlētāju no trešām valstīm, kas nav Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puses.

23 Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Simutenkov*, kurā tika apstrīdēti tie paši RFEF Vispārīgā regulējuma un 1999. gada 28. maija līguma noteikumi, kas attiecas uz pamata prāvu un kas citēti šā rīkojuma 15. punktā, Tiesa atzina, ka Partnerības un sadarbības līguma starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Krievijas Federāciju, no otras puses, kas tika parakstīts 1994. gada 24. jūnijā Korfu un Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes un Komisijas 1997. gada 30. oktobra Lēmumu 97/800/EK, EOTK, *Euratom* (OV L 327, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Kopienų un Krievijas partnerības līgums”), 23. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj piemērot profesionālam sportistam, kam ir Krievijas pilsonība un kas ir likumīgi nodarbināts dalībvalstī dibinātā klubā, šis dalībvalsts sporta federācijas pieņemtu noteikumu, atbilstoši kuram klubi nacionālā līmenī organizētās sacensībās var izmantot tikai ierobežotu spēlētāju skaitu no trešām valstīm, kas nav Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puses.

24 Tiesa tostarp ir atzinusi, ka noteikums, ar ko ierobežots profesionālo spēlētāju, kuri ir attiecīgās trešās valsts pilsoņi, skaits, kas var piedalīties nacionālajās sacensībās, attiecas uz darba nosacījumiem, jo tas tieši ietekmē šīs valsts izcelsmes profesionāla spēlētāja, kurš jau bijis likumīgi nodarbināts uzņemošajā dalībvalstī, piedalīšanos šo sacensību spēlēs (iepriekš minētie spriedumi lietā *Deutscher Handballbund*, 44.–46. punkts, un lietā *Simutenkov*, 32., 36. un 37. punkts).

25 Jāatzīst, ka Papildprotokola 37. panta redakcija ir ļoti līdzīga Kopienų un Slovērijas asociācijas līguma 38. panta 1. punkta pirmā ievilkuma redakcijai, kā arī Kopienų un Krievijas partnerības līguma 23. panta 1. punkta redakcijai.

26 Kopienų un Slovēkijas asociācijas līguma 38. panta 1. punkta pirmā ievilkuma redakcija ir šāda:

“Ievērojot katrā dalībvalstī spēkā esošos nosacījumus un noteikumus [..], darba ņēmēji, kam ir Slovēkijas pilsonība un kas ir likumīgi nodarbināti dalībvalstī, nevar tikt jebkādā veidā diskriminēti savas pilsonības dēļ attiecībā uz darba nosacījumiem, darba samaksu vai atlaišanu, salīdzinot ar minētās dalībvalsts pilsoņiem.”

27 Kopienų un Krievijas partnerības līguma 23. panta 1. punktā ir noteikts:

“Atbilstoši [ievērojot] katrā dalībvalstī piemērojamiem tiesību aktiem, nosacījumiem un procedūrām, Kopiena un tās dalībvalstis nodrošina, ka režīms, ko piemēro Krievijas pilsoņiem, kas likumīgi nodarbināti dalībvalsts teritorijā, nekādā veidā tos nediskriminē pilsonības dēļ attiecībā uz darba apstākļiem [nosacījumiem], atalgojumu [darba samaksu] vai atlaišanu, salīdzinot ar dalībvalsts pilsoņiem.”

28 Tiesa ir spriedusi, ka šie noteikumi skaidri, precīzi un bez nosacījumiem paredz katrai dalībvalstij aizliegumu diskriminējoši attiekties pret darba ņēmējiem no attiecīgās trešās valsts to pilsonības dēļ, salīdzinot ar minētās dalībvalsts pilsoņiem, attiecībā uz nodarbinātības [darba] nosacījumiem, atlīdzību [darba samaksu] vai atlaišanu. Līdz ar to privātpersonas var atsaukties uz minētajiem noteikumiem dalībvalstu tiesās (iepriekš minētie spriedumi lietā *Deutscher Handballbund*, 28.–30. punkts, un lietā *Simutenkov*, 22.–24. punkts).

- 29 Šo secinājumu var attiecināt uz Papildprotokola 37. pantu, kura tekstā nav būtisku atšķirību salīdzinājumā ar Kopienu un Slovākijas asociācijas līguma 38. panta 1. punktu un Kopienu un Krievijas partnerības līguma 23. panta 1. punktu. Turklāt Tiesa jau ir atzinusi, ka Lēmuma Nr. 1/80 10. panta 1. punkts, kurā atkārtota Papildprotokola 37. pantā izteiktā norma, skaidri, precīzi un bez nosacījumiem aizliedz dalībvalstīm diskriminējoši attiekties pret migrējošiem darba ņēmējiem no Turcijas, kas ir likumīgi nodarbināti šo valstu darba tirgū, to pilsonības dēļ attiecībā uz darba samaksu un citiem darba nosacījumiem (2003. gada 8. maija spriedums lietā C-171/01 *Wählergruppe Gemeinsam, Recueil*, I-4301. lpp., 57. punkts).
- 30 Turklāt Tiesa jau ir lēmusi, ka secinājums, saskaņā ar kuru darba ņēmēju ar Turcijas pilsonību, kas ir likumīgi nodarbināti dalībvalstu darba tirgū, diskriminācijas aizliegumam pilsonības dēļ attiecībā uz darba samaksu un citiem darba nosacījumiem ir tieša iedarbība, saskan ar Asociācijas līguma mērķi. Šī līguma mērķis ir izveidot asociāciju, lai veicinātu tirdzniecības un ekonomikas attiecību attīstību līgumslēdzēju pušu starpā, tostarp pakāpeniski ieviešot darba ņēmēju pārvietošanās brīvību. Šāds mērķis ļauj Kopienai atzīt, ka šī līguma noteikumiem, ar kuriem ieviesti pietiekami precīzi un beznosacījuma principi, lai tos piemērotu dalībvalsts tiesnesis, ir tieša iedarbība (iepriekš minētais spriedums lietā *Wählergruppe Gemeinsam*, 62., 65. un 66. punkts).
- 31 No iepriekš minētā skaidri izriet, ka Tiesas veiktā interpretācija iepriekš minētajos spriedumos lietā *Deutscher Handballbund* un lietā *Simutenkov* ir piemērojama arī attiecībā uz Asociācijas līgumu.
- 32 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Papildprotokola 37. pantā un Lēmuma Nr. 1/80 10. panta 1. punktā noteiktais jebkādas darba ņēmēju no Turcijas, kas likumīgi nodarbināti dalībvalstu darba tirgū, diskriminācijas aizliegums attiecībā uz darba samaksu un citiem darba nosacījumiem jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj piemērot profesionālam sportistam, kam ir Turcijas pilsonība

un kurš ir likumīgi nodarbināts dalībvalstī dibinātā klubā, šis dalībvalsts sporta federācijas pieņemtu noteikumu, atbilstoši kuram klubi nacionālā līmenī organizētās sacensībās var izmantot tikai ierobežotu spēlētāju skaitu no trešām valstīm, kas nav Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puses.

Par tiesāšanās izdevumiem

33 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Papildprotokola, kas parakstīts 1970. gada 23. novembrī Briselē, Kopienas vārdā noslēgts un apstiprināts ar Padomes 1972. gada 19. decembra Regulu (EEK) Nr. 2760/72 un kas pievienots Eiropas Ekonomikas kopienas un Turcijas asociācijas līgumam, ko 1963. gada 12. septembrī Ankarā parakstīja Turcijas Republika, no vienas puses, un EEK dalībvalstis un Kopiena, no otras puses, un kas Kopienas vārdā ir noslēgts un apstiprināts ar Padomes 1963. gada 23. decembra Lēmumu 64/732/EEK, 37. pantā, kā arī Asociācijas padomes 1980. gada 19. septembra Lēmuma Nr. 1/80 par asociācijas attīstību 10. panta 1. punktā noteiktais jebkādas darba ņēmēju no Turcijas, kas likumīgi nodarbināti dalīb-

valstu darba tirgū, diskriminācijas aizliegums attiecībā uz darba samaksu un citiem darba nosacījumiem jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj piemērot profesionālam sportistam, kam ir Turcijas pilsonība un kurš ir likumīgi nodarbināts dalībvalstī dibinātā klubā, šis dalībvalsts sporta federācijas pieņemtu noteikumu, atbilstoši kuram klubi nacionālā līmenī organizētās sacensībās var izmantot tikai ierobežotu spēlētāju skaitu no trešām valstīm, kas nav Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puses.

[Paraksti]